

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора біологічних наук, старшого наукового співробітника В.І. Назаренка на дисертаційну роботу Чайки Анни Володимирівни «ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА УМОВ РОЗМІЩЕННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ВБУДОВАНИХ В ЖИТЛОВІ БУДИНКИ», яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 14.02.01 – «гігієна та професійна патологія» до спеціалізованої вченої ради Д 26.604.01 в ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва НАМН України»

Актуальність теми дисертації

Специфіка реформування галузі охорони здоров'я в Україні передбачає коригування порядку надання медичних послуг для населення таким чином, що диференційовано вторинну ланку охорони здоров'я, до якої відносяться стаціонарні лікарні від первинної – на якій надаються амбулаторні медичні послуги. Відповідно до наказу МОЗ №504 від 19.03.2018 р. навантаження на одного сімейного лікаря становить орієнтовно 1800 пацієнтів. Разом з цим, медичною реформою в Україні передбачено збільшення кількості первинних ЗОЗ до 80 % від усієї мережі відповідно до європейської моделі надання медичної допомоги. У зв'язку з цим набуває широкого розвитку мережа амбулаторних закладів охорони здоров'я, як елементів первинної ланки, які в основному представлені амбулаторіями та кабінетами сімейних лікарів. Заклади охорони здоров'я первинної ланки (зокрема кабінети сімейних лікарів) згідно з вимогами містобудівного законодавства можуть функціонувати як у окремих будівлях., так і перероблених для цього вбудованих або вбудовано-прибудованих нежитлових приміщеннях житлових та громадських будинків.

Ґрунтовні наукові дослідження, присвячені дослідженню санітарно-епідеміологічних умов розміщення саме закладів охорони здоров'я, що розташовуються у вбудованих приміщеннях житлових будинків, як в Україні, так і за кордоном не проводяться, а праці українських вчених та вчених європейських країн приділяють посилену увагу до медичних проблем саме у стаціонарних закладах охорони здоров'я [Бердник О.В., 2014, 2018; Махнюк В.М., 2017, 2020; Гаркавий С.І., Шевченко О.А., Деркачов Е.А. та ін., 2013, 2015; Салманов А.Г., 2018; Задорожна В.І., 2016, 2019; Панчук О.Ю., 2017; Панкевич О.Д., 2017, 2019; Назаренко В.І., 2020; Слободяник О.В., 2017, 2019; Benedikt Lenzer, Manuel Rupprecht, Christina Hoffmann, 2020, Куцевич В.В., 2015; Глеба В.Ю., 2017; Maria Varile, 2016].

У зв'язку з розвитком первинної ланки галузі охорони здоров'я в Україні, збільшенням кількості закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки та відсутністю гігієнічних критеріїв та містобудівних показників щодо їх розміщення, дисертаційні дослідження є актуальними та корисними для розробки гігієнічних критеріїв забезпечення санітарно-гігієнічних умов

вбудованих закладів охорони здоров'я для медпрацівників, пацієнтів та мешканців житлових будинків, в яких розміщуються.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»: "Обґрунтування гігієнічних принципів планування і забудови населених місць з урахуванням міжнародного досвіду для забезпечення збереження здоров'я населення України" (№_{ДЕРЖРЕЄСТРАЦІЇ} 0117U000546/2017-2019 рр.); «Удосконалення гігієнічних підходів до планування громадської та житлової забудови» (№_{ДЕРЖРЕЄСТРАЦІЇ} 0120U100061/2020-2022 рр.), у яких автор є співвиконавцем та відповідальним виконавцем.

Методичний рівень та репрезентативність отриманих результатів

Автором дисертаційної роботи проведено ґрунтовний патентно-інформаційний пошук по проблемі за останні десятиріччя (265 джерел). При цьому, за темою дисертації проаналізовано 214 джерел кирилицею та 51 латиницею, в тому числі, англомовної, наукової і нормативно-методичної літератури. Для досягнення поставленої мети визначено головні завдання, напрямки, об'єкти та предмети досліджень, підбрано адекватні та сучасні методи досліджень: аналітичний, санітарно-епідеміологічної експертизи проектів розміщення вбудованих ЗОЗ, гігієнічний, соціологічний, медико-статистичний з використанням прикладних програм Statistica for Windows, Excel, Mathcad 11.0 portable, та метод експертного оцінювання шляхом попарного порівняння – аналіза ієрархій Т.Сааті. Положення дисертаційної роботи ґрунтуються на достатньому об'ємі матеріалу, кількості та якості проведених автором досліджень, що свідчить про репрезентативність отриманих результатів.

Обґрунтованість наукових положень дисертаційної роботи, висновків і рекомендацій з їх критичною оцінкою порівняно з відомими рішеннями

Наукові положення дисертаційної роботи, висновки та рекомендації ґрунтуються на детальному і уважному аналізі літератури, матеріалу і власних досліджень у достатній для цього кількості, що підтверджується оцінкою достовірності результатів за загально визнаними статистичними критеріями. Висновки роботи відповідають поставленій меті та завданням дослідження.

Приведені автором у дисертаційній роботі дані відповідають первинним матеріалам, систематизовані та належним чином проаналізовані

Автором особисто проведено огляд наукової та нормативно-методичної літератури з даної проблеми. При цьому, проведено детальне вивчення нормативної бази вітчизняного санітарного та містобудівного законодавств та вимог європейських країн щодо розміщення вбудованих в житлові будинки закладів охорони здоров'я, здійснено гігієнічну оцінку проектних архітектурно-

планувальних рішень для закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки, проведено анкетне опитування. Дисертантом здійснено аналіз, систематизацію та математичну обробку результатів, оформлено всі розділи дисертаційної роботи, сформульовано висновки.

Особливий внесок автора складає 90% від об'єму роботи. Зауважень до способів одержання, оформлення, систематизації, збереження первинної документації немає.

Прямих аналогів в Україні та за кордоном дисертаційна робота не має.

Достовірність та наукова новизна, теоретичне та практичне значення отриманих результатів

Достовірність отриманих результатів забезпечена відповідним методичним рівнем проведення наукових досліджень, використанням ліцензійних прикладних програм статистичної обробки даних.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що вперше:

– проведено комплексне гігієнічне дослідження умов розміщення та експлуатації сучасних закладів охорони здоров'я, вбудованих у житлові будинки.

– визначено найбільш інформативні (значимі) характеристики архітектурно-планувальних рішень при розміщенні закладів охорони здоров'я, вбудованих у житлові будинки;

– встановлено найбільш проблемні аспекти при їх розміщенні в умовах щільної забудови сучасних міст;

– обґрунтовано норматив мінімальних розмірів нових (запроектованих) та пристосованих (в умовах реконструкції) медичних приміщень за умовами повітрообміну; гігієнічні вимоги до взаєморозміщення вбудованих закладів охорони здоров'я та житлової частини будинку, організації прибудинкової території; обґрунтовано комплекс профілактичних заходів при розміщенні сучасних вбудованих закладів охорони здоров'я щодо збереження здоров'я медпрацівників, пацієнтів та створення належних санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності для мешканців житлового будинку.

– внесено суттєве доповнення принципів профілактичної медицини у сфері містобудування, яке полягає в розробці гігієнічних критеріїв забезпечення санітарно-гігієнічних умов вбудованих закладів охорони здоров'я для медпрацівників, пацієнтів та мешканців житлових будинків з урахуванням зарубіжного досвіду.

Теоретичне значення роботи полягає у внесенні суттєвого доповнення у теорію профілактичної медицини шляхом розробки гігієнічних вимог до розміщення та функціонування вбудованих закладів охорони здоров'я, яке доведено на підставі результатів санітарно-епідеміологічної оцінки шляхом екстраполяції відповідності умов розміщення та функціонування вбудованих

ЗОЗ гігієнічним вимогам з метою збереження здоров'я медпрацівників та створення безпечних умов для пацієнтів і мешканців житлового будинку.

Практичне значення роботи. За результатами досліджень обґрунтовано «Комплекс профілактичних заходів при розміщенні вбудованих в житлові будинки ЗОЗ щодо збереження здоров'я медпрацівників, пацієнтів та створення належних санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності мешканців житлового будинку» для зацікавлених сторін (МОЗ, Мінрегіон – на державному рівні, ОТГ, УОЗ, ОСББ – на місцевому рівні) для врахування при розробці проектів вбудованих ЗОЗ з метою створення і організації оптимальних умов для збереження здоров'я та високої працездатності медпрацівників упродовж їх медичної діяльності, безпечних умов перебування пацієнтів та санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності мешканців житлових будинків.

Результати роботи увійшли до державних нормативних документів України: проект Державних санітарних норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають стаціонарну медичну допомогу населенню. ДСанПіН 2.3-...-20XX»; розроблено та внесено проект зміни до Державних санітарних норм і правил «Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу. ДСанПіН 2.3-183-2013»; видано Інформаційний лист «Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні вимоги до розміщення закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки» (№167-2020), який впроваджено у навчальний процес гігієнічних кафедр медичних університетів України та у практичну роботу обласних Департаментів охорони здоров'я облдержадміністрацій, що підтверджено 10 актами впровадження; розроблено санітарно-епідеміологічну складову до державних будівельних норм України у сфері розміщення та функціонування закладів охорони здоров'я, в тому числі вбудованих у житлові будинки, а саме: ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»; ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди»; ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки»; ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», проект нової редакції ДБН В.2.2-10-20XX «Заклади охорони здоров'я».

Оцінка наукової та літературної якості складу матеріалу і стилю дисертації, повноти використання нової наукової літератури

Дисертація виконана за вимогами, що пред'являються МОН України до кандидатських дисертаційних робіт і написана літературною українською мовою. Вона представлена на 225 сторінках друкованого тексту, основний текст роботи налічує 155 стор. Основна термінологія, що використана в роботі, відповідає загальноприйнятій у наукових дослідженнях за даною проблемою. Дисертація проілюстрована 15-ти рисунками, 25-тю таблицями. За своєю структурою представлена дисертація складається з анотації, списку публікацій здобувача, переліку змісту роботи та переліку умовних позначень, вступу,

аналітичного огляду літератури, розділу з зазначенням матеріалів та методів дослідження, шести розділів власних оригінальних досліджень, аналізу і узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, який нараховує 265 найменувань, що використані у повній мірі; із них 214 – кирилицею, 51 – латиницею.

Коротка характеристика змісту окремих розділів дисертації

У «**Вступі**» дисертант розкриває актуальність та важливість теми дисертаційного дослідження, зазначає зв'язок роботи з науковими програмами і темами ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України». Формулює мету роботи та задачі, які потрібно вирішити для її досягнення, визначає об'єкт і предмети дослідження, зазначає наукову новизну і практичне значення одержаних результатів. Форма представлення результатів дослідження свідчить про те, що вони широко відображені у публікаціях і обговорювались на наукових конференціях різного рівня.

У **розділі 1** «Аналітичний огляд літератури» дисертантом проаналізовано наукові праці, присвячені питанням реформування галузі охорони здоров'я Україні та розвитку первинної (амбулаторної) ланки закладів охорони здоров'я, а також дослідження які найбільш наближені до цієї теми. Автором проаналізовано нормативну базу санітарного та містобудівного законодавств України та вимоги європейських країн до розміщення вбудованих у житлові будинки закладів охорони здоров'я. Обґрунтована необхідність розробки гігієнічних підходів до їх розміщення. Особливого наголосу це питання потребує у зв'язку з реформуванням медичної галузі в Україні і розвитком саме первинної ланки надання амбулаторної медичної допомоги населенню. Представленого обсягу і інформативності джерел літератури цілком достатньо для висвітлення проблеми, що вирішується.

Аналітичний огляд літератури дозволив дисертанту сформулювати мету і задачі дисертаційної роботи, вибрати методи, обґрунтувати перелік і обсяг досліджень.

У **розділі 2** висвітлено матеріали та основні методи досліджень: аналітичний, санітарно-епідеміологічної експертизи проектів розміщення вбудованих ЗОЗ, гігієнічний, соціологічний, медико-статистичний з використанням прикладних програм Statistica for Windows, Excel, Mathcad 11.0 portable, та метод експертного оцінювання шляхом попарного порівняння – аналіза ієрархій Т.Сааті. В окремій таблиці зазначено види та об'єми виконаних дисертантом досліджень.

Розділ 3 присвячено аналізу відповідності національного санітарного та містобудівного законодавств у сфері розміщення вбудованих закладів охорони здоров'я сучасним міжнародним вимогам. Вітчизняна та закордонна нормативні бази структуровані в табличній формі. Спочатку здійснено детальний аналіз вітчизняної нормативної бази, за результатами якого встановлено, що спеціалізовані нормативні документи з проектування,

розміщення, та експлуатації закладів охорони здоров'я, що вбудовані у житлові будинки, в Україні відсутні. Загальні існуючі санітарно-епідеміологічні вимоги до проектування, розміщення та експлуатації закладів охорони здоров'я містяться в декількох нормативних документах санітарного та містобудівного законодавств, які не враховують специфіку їх місця розміщення.

У другому підрозділі, який присвячений порівнянню вітчизняних та європейських санітарно-епідеміологічних вимог до проектування, розміщення та експлуатації закладів охорони здоров'я, вбудованих у житлові будинки проведено порівняльний аналіз вимог країн: Республіки Польщі, Чехії, Молдови, Румунії та Франції з вимогами, які є чинними в Україні. Встановлено що, і в Україні, і за кордоном спеціальний нормативний документ для вбудованих закладів охорони здоров'я відсутній. У чинних нормативних документах містяться загальні вимоги до розміщення громадських закладів та закладів охорони здоров'я без врахування специфіки їх місця розміщення.

У розділі 4 дисертант проводить гігієнічну оцінку особливостей проектних архітектурно-планувальних рішень сучасних вбудованих у житлові будинки закладів охорони здоров'я. У вибірку об'єктів дослідження увійшли 28 проектів вбудованих у житлові будинки закладів охорони здоров'я, з яких 14 були кабінети сімейних лікарів амбулаторного типу та 14 стоматологічні кабінети. Першочергово санітарно-епідеміологічна оцінка проектних архітектурно-планувальних рішень сучасних вбудованих закладів охорони здоров'я проводилась за Програмою СЕО та оцінювалась за Інтегральною тривірневою шкалою санітарного та епідемічного благополуччя. Результати цього етапу дослідження показали, що більша частина проектів досліджуваних вбудованих закладів охорони здоров'я отримала середній показник інтегральної оцінки, який склав від 0,33 до 0,67 балів. Відсутність високого показника за Програмою СЕО пояснюється основним проблемним питанням – що стосується забезпечення вбудованих ЗОЗ автостоянками та велостоянками для медпрацівників та пацієнтів. За результатами порівняльного аналізу двох досліджуваних типів вбудованих закладів охорони здоров'я виявлено, що 25 % стоматологічних кабінетів були віднесені до категорії з високим рівнем санепідблагополуччя, що у 2,3 рази більше за аналогічний показник по кабінетам сімейних лікарів амбулаторного типу, у 89 % проектів кабінетів сімейних лікарів мали середній рівень санепідблагополуччя (нижня межа – ближче до низького). Основним проблемним питанням для обох досліджуваних груп у 100 % випадків було забезпечення спеціальних автостоянок (велостоянок) для медпрацівників та пацієнтів на прибудинковій території.

У підрозділі «Санітарно-епідеміологічна оцінка проектних архітектурно-планувальних рішень сучасних вбудованих закладів охорони здоров'я з урахуванням медичних технологій» досліджено 11 стоматологічних кабінетів, які було оснащено високотехнологічним медичним обладнанням (рентген обладнанням), яке є потенційним джерелом впливу факторів фізичної природи на оточуюче середовище, здоров'я медичного персоналу, пацієнтів, а також мешканців житлового будинку. Архітектурно-планувальні рішення

досліджуваних вбудованих закладів охорони здоров'я з урахуванням розміщення високотехнологічного медичного діагностичного обладнання в кожному конкретному випадку передбачали компенсуючі захисні здоров'язберігаючі заходи, спрямовані на мінімізацію негативного впливу від функціонування обладнання.

У наступному підрозділі «Обґрунтування унормування нового гігієнічного нормативу кратності повітрообміну у медичних приміщеннях закладів охорони здоров'я амбулаторного типу вбудованих у житлові будинки» проведено інвентаризацію площі та висоти існуючих медичних приміщень кабінетів лікарів загальної практики (сімейних лікарів) і впорядковано показник кратності повітрообміну, який за розрахунками значно вищий у 6,44-8,40 разів у порівнянні з чинним $K=1$ та є більш ефективним.

У розділі 5 наведено результати проведеної експертної оцінки архітектурно-планувальних рішень та умов експлуатації вбудованих закладів охорони здоров'я шляхом попарного порівняння ієрархій (за методом Т. Сааті), за результатами якої визначено найбільш проблемні характеристики досліджуваних проектів, які стосувалися: забезпечення автостоянок для медпрацівників та пацієнтів на прибудинковій території, санітарно-гігієнічного стану прибудинкової території; особливостей розміщення високотехнологічного медичного обладнання; облаштуванню вхідної групи та всіх приміщень закладу для людей з особливими потребами.

Розділ містить математичні розрахунки, його в достатній мірі проілюстровано табличним матеріалом і рисунками.

У розділі 6 «Визначення впливу прямих та опосередкованих індикативних показників архітектурно-планувальних рішень сучасних вбудованих закладів охорони здоров'я на самопочуття та працездатність медпрацівників, умови перебування пацієнтів та санітарно-гігієнічні умови мешканців житлової частини будинку» досліджено біологічну складову впливу умов розміщення та функціонування закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки. З метою об'єктивної оцінки за допомогою трьох видів розроблених анкет досліджено самопочуття, працездатність медпрацівників, самопочуття і умови перебування пацієнтів, умови життєдіяльності мешканців житлових будинків, в яких розміщено вбудовані заклади охорони здоров'я.

За результатами обґрунтовано комплекс профілактичних заходів при розміщенні вбудованих закладів охорони здоров'я щодо збереження здоров'я медпрацівників та створення задовільних санітарно-гігієнічних умов для пацієнтів та мешканців житлової частини будинку.

В Розділі 7 обґрунтовано санітарно-епідеміологічну складову у нормуванні проектування сучасних вбудованих закладів охорони здоров'я та заходів щодо мінімізації взаємовпливу при сумісному розміщенні вбудованого закладу охорони здоров'я та житлової частини будинку з урахуванням закордонного досвіду, на основі чого надані практичні рекомендації. Розділ відображає практичне значення та впровадження дисертаційної роботи.

Заключна частина - обговорення і узагальнення результатів дисертаційної роботи: аналітичного огляду літератури, аналізу санітарно-епідеміологічних вимог в Україні та європейських країнах до розміщення вбудованих у житлові будинки закладів охорони здоров'я, санітарно-епідеміологічної експертизи проектів, експертної оцінки проектних матеріалів за методом Т. Сааті, соціологічного дослідження. Цей розділ підсумовує всі отримані матеріали дисертаційного дослідження.

Висновки сформульовані у дисертації відповідають поставленим завданням і відображають суть роботи, що виконана.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях

За результатами дисертації Чайки А.В. опубліковано 21 наукова праця, з них: одна стаття у фаховому виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science; 8 статей у періодичних наукових фахових виданнях України; 3 статті – у інших наукових виданнях; 7 – тез доповідей.

Результати роботи увійшли до 2 монографій: англomовної монографії за авторством Machniuk V.M., Hopperia V.G., Polka O.O., Pavlenko N.P., Ocheretyana G.V. «Hygiene and ecology in state regulation of urban planning» (2020), де здобувач є співавтором; за авторством Махнюк В.М., Сердюк Є.А., Чорна В.В., Гаркавий С.С., Лаптев В.Е. «Нові гігієнічні підходи до сучасного містобудування в Україні» (2021 р.), де здобувач є співавтором трьох глав монографії; Інформаційного листа «Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні вимоги до розміщення закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки» (№167-2020).

Апробація результатів дисертації

Основні положення дисертації доповідалися та обговорені на державному та міжнародному рівнях, зокрема на: науково-практичній конференції «Актуальні питання гігієни та екологічної безпеки України» (ДУ «ІГЗ НАМНУ», 19-20.10.2017 р., м. Київ, доповідь відзначено Дипломом в номінації «Краща доповідь»), науково-практичній конференції молодих вчених «Актуальні питання гігієни праці та професійної патології», приуроченої до 89-ї річниці ДУ «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва НАМН України» і 90-ї річниці від дня народження академіка Юрія Ілліча Кундієва» (30.11.2017 р., м. Київ), науково-практичній конференції молодих вчених, присвяченій 25-річчю Національної академії медичних наук України (2018 р., м. Київ), міжнародній науково-практичній конференції школи студентів та молодих вчених Biomed talks-2019 (2019 р., КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ), науково-практичній конференції «Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України» (ДУ «ІГЗ НАМНУ», 17-18.10.2019 р., м. Київ), науково-практичній конференції «Актуальні питання гігієни праці та професійної патології» до 91-ї річниці створення Державної установи «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва НАМН України» (05.12.2019 р., м. Київ).

Запитання до автора роботи

Оцінюючи дисертаційну роботу позитивно у офіційного опонента виникли наступні запитання до автора:

1. Які на вашу думку фактори впливу (фізичні, хімічні, біологічні) у внутрішньому середовищі медичних кабінетів, в яких ведуть прийом сімейні лікарі, можуть значною мірою впливати та спричиняти негативний вплив на здоров'я та працездатність медпрацівників?

2. У роботі ви використовували метод інтегральної оцінки та метод експертного оцінювання шляхом попарного порівняння аналізу ієрархій Т. Сааті, у зв'язку з чим виникла потреба у застосуванні саме методу Т. Сааті?

3. Вами встановлена за аналогією з європейським законодавством мінімальна площа медичного приміщення амбулаторного прийому лікаря у 9 м² з одночасним облаштуванням механічною вентиляцією з відповідною кратністю повітрообміну, чи вивчали думку лікарів на предмет того, чи буде для них впровадження такого рішення економічно доцільним та виправданим?

Рекомендації з подальшого використання результатів праці та доцільність подальших досліджень

Впровадження результатів дисертаційного дослідження та гігієнічних рекомендацій у роботу органів і установ з охорони здоров'я МОЗ сприятимуть вдосконаленню нормативних документів санітарного та містобудівного законодавств України з метою збереження здоров'я медпрацівників, пацієнтів та створення санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності мешканців житлового будинку при розміщенні вбудованих у житлові будинки закладів охорони здоров'я.

Детальний аналіз даних дисертаційної роботи свідчить, що вона заслуговує на позитивну оцінку і цей напрямок досліджень потребує подальшого розвитку.

Відповідність дисертації профілю спеціалізованої вченої ради Д 26.554.01

Дисертаційна робота Чайки Анни Володимирівни «Гігієнічна оцінка умов розміщення та експлуатації закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки», за темою обраних досліджень, методичними підходами та отриманими результатами, їх науковим аналізом та формою представлення одержаного матеріалу відповідає профілю спеціалізованої вченої ради Д 26.604.01 в ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва НАМН України».

Загальний висновок щодо кандидатської дисертації

Дисертаційна робота Чайки Анни Володимирівни «Гігієнічна оцінка умов розміщення та експлуатації закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки», що подана на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук, є самостійною та завершеною науковою працею, в якій на основі проведених досліджень обґрунтовано гігієнічні критерії до розміщення та експлуатації закладів охорони здоров'я, вбудованих в житлові будинки, вимоги для забезпечення санітарно-гігієнічних умов перебування медпрацівників, пацієнтів та мешканців будинку, які є спільними для оцінки архітектурно-планувальних рішень, відповідно до сучасного містобудівного та санітарного законодавств. За своєю актуальністю, методичним рівнем, науковою новизною, практичною та теоретичною значущістю, ступенем обґрунтованості наукових положень, достовірністю отриманих результатів, повнотою їх відображення у фахових виданнях, логічністю і обґрунтованістю висновків дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів» (п. 9 та п. 11), затвердженого Постановою КМ України від 24.07.2013 № 567, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 14.02.01 – «гігієна та професійна патологія» (біологічні науки).

Офіційний опонент:

Завідувач лабораторії по вивченню і нормуванню фізичних факторів виробничого середовища
ДУ «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва
НАМН України»,
доктор біологічних наук,
старший науковий співробітник

В. І. Назаренко

« ____ » _____ 2021 р.

Вірно. Підпис Назаренка В.І. засвідчую.
Вчений секретар ДУ «Інститут медицини праці
імені Ю.І. Кундієва НАМН України»,
К.М.Н.

Мельник Н.А.